

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

KOMISJA EUROPEJSKA

**Wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z 2012 r. z realizacji odnowionych ram europejskiej
współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018)**

(2012/C 394/03)

1. WPROWADZENIE

Rezolucja Rady w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) ⁽¹⁾, nazywana także strategią UE na rzecz młodzieży, zawiera wymóg sporządzania przez UE – pod koniec każdego trzyletniego cyklu – sprawozdania na temat młodzieży. Cel jest dwojaki: ocena postępów oraz zapewnienie podstaw do ustalenia priorytetów na kolejny cykl roboczy.

Projektowi wspólnego sprawozdania UE na temat młodzieży towarzyszą dwa dokumenty robocze służb Komisji – jeden zawierający przegląd sytuacji młodych ludzi w UE i drugi stanowiący analizę działań podjętych w kontekście odnowionych ram.

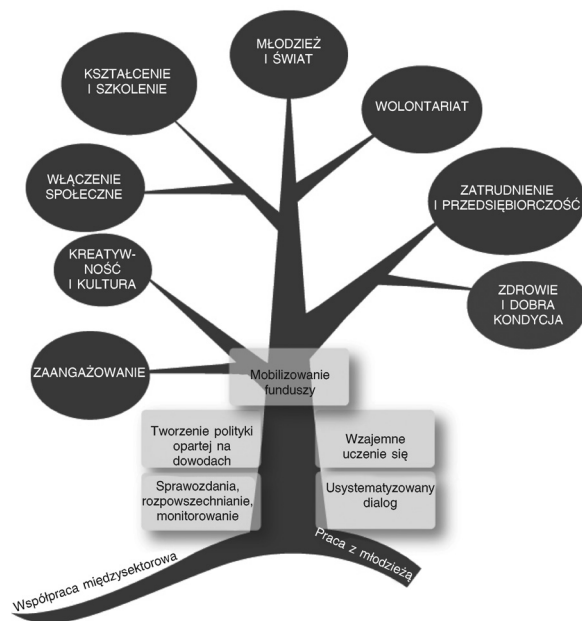
2. REALIZACJA ODNOWIONYCH RAM WSPÓŁPRACY EUROPEJSKIEJ

W 2009 r. Rada zatwierdziła odnowione ramy europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018), których podstawą był komunikat „Strategia UE na rzecz młodzieży – inwestowanie w młodzież i mobilizowanie jej do działania”. Odnowione ramy – poprzez zacieśnianie współpracy i dzielenie się sprawdzonymi rozwiązaniami – mają służyć dwóm ogólnym celom:

(i) stwarzaniu większych, a przy tym równych szans wszystkim młodym ludziom w dziedzinie edukacji i na rynku pracy; oraz

(ii) promowaniu aktywności obywatelskiej, włączenia społecznego i solidarności wszystkich młodych ludzi.

⁽¹⁾ Dz.U. C 311 z 19.12.2009, s. 1.

Podstawą odnowionych ram są działania. Jak pokazano na diagramie, ramy dzielą się na osiem obszarów polityki (czyli „obszarów działań”): kształcenie i szkolenie; zatrudnienie i przedsiębiorczość; włączenie społeczne; zdrowie i dobra kondycja; zaangażowanie; kultura i kreatywność; wolontariat, a także młodzież i świat.

Podstawą ram są następujące instrumenty: kształtowanie polityki opartej na dowodach, wzajemne uczenie się, regularne sprawozdania z postępów prac, rozpowszechnianie wyników i monitorowanie, usystematyzowany dialog z młodzieżą i organizacjami młodzieżowymi oraz mobilizowanie programów i funduszy UE. Za wsparcie wszystkich obszarów działań uznano pracę z młodzieżą⁽¹⁾, a za podstawową zasadę – współpracę międzysektorową.

3. „EUROPA 2020” – WSPIERANIE MŁODZIEŻY W CZASIE KRYZYSU

Europa przeżywa kryzys, który doprowadził do niespotykanego wcześniej wśród młodych Europejczyków poziomu bezrobocia oraz do rosnącego wśród nich zagrożenia wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Strategia „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu stanowi ramy skoordynowanych działań na szczeblu europejskim, dzięki którym Europa ma wyjść z kryzysu silniejsza i zapewnić swoim obywatelom trwałą dobrobyt.

Strategia „Europa 2020” koncentruje się zdecydowanie na młodych ludziach, a do jej wymiernych celów należy zredukowanie zjawiska wczesnego kończenia nauki oraz zwiększenie liczby osób uzyskujących wyższe wykształcenie. Dwa inne wymierne cele również mają wyraźny aspekt związany z młodzieżą – ograniczenie zagrożenia ubóstwem oraz zwiększenie wskaźnika zatrudnienia.

⁽¹⁾ Praca z młodzieżą obejmuje szeroki zakres działań społecznych, kulturalnych, edukacyjnych lub politycznych podejmowanych przez młodzież, wraz z nią i na jej rzecz. Polega ona na edukacji pozaszkolnej i aktywności prowadzonej w czasie wolnym pod kierunkiem pracowników i liderów młodzieżowych, działających zawodowo lub na zasadzie wolontariatu. Jej podstawę stanowią uczenie się pozaformalne i dobrowolne uczestnictwo.

Ponadto inicjatywa przewodnia „Mobilna młodzież”⁽¹⁾ promuje mobilność młodych ludzi, a kwestie związane z tą grupą są uwzględnione również w inicjatywach „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”⁽²⁾ oraz „Platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym”⁽³⁾. Rada rozwinęła te inicjatywy, przyjmując konkluzje w sprawie inicjatywy „Mobilna młodzież” – zintegrowane podejście będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed młodymi ludźmi⁽⁴⁾ oraz konkluzje w sprawie społecznego wymiaru kształcenia i szkolenia⁽⁵⁾.

[W dniu 26 listopada 2012 r. Rada wypracowała także porozumienie polityczne co do zalecenia Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego].

Podczas drugiego europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej Komisja Europejska podkreśliła, że należy dążyć do ograniczenia niedopuszczalnie wysokiego poziomu bezrobocia wśród młodzieży. W rocznej analizie wzrostu gospodarczego za 2012 rok – określającej priorytety działań na szczeblu UE i na szczeblu krajowym w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – zwrócono się do państw członkowskich o wspieranie zatrudnienia młodych ludzi. Konkretnie zalecenia dotyczyły promowania dobrych jakościowo praktyk i staży oraz propagowania przedsiębiorczości. Wezwano również do zreformowania prawa pracy oraz do reform w dziedzinie kształcenia i szkolenia. Komisja, zaniepokojona próbą, jakiej poddawane jest społeczeństwo UE, zaapelowała do państw członkowskich także o to, by chroniły najslabszych – dbając o ochronę socjalną, strategię włączenia społecznego oraz dostęp do usług zapewniających integrację na rynku pracy i w społeczeństwie⁽⁶⁾. Przyjęto zalecenia dla poszczególnych krajów⁽⁷⁾, uwzględniające sytuację w poszczególnych państwach członkowskich.

W związku z tym Komisja Europejska przedstawiła specjalną inicjatywę „Szanse dla młodzieży”⁽⁸⁾, która ma służyć uruchomieniu zasobów i zwiększeniu wysiłków na rzecz obniżenia bezrobocia wśród młodzieży i zwiększenia zatrudnialności młodych ludzi. W tym kontekście Komisja zaapelowała do państw członkowskich o lepsze wykorzystanie Europejskiego Funduszu Społecznego w celu wspierania młodych ludzi. Zespoły zadaniowe Komisji wspomagają osiem państw członkowskich⁽⁹⁾, w których stopa bezrobocia wśród młodzieży przekracza średnią. Ponadto niedawno ogłoszony „pakiet zatrudnieniowy”⁽¹⁰⁾ zawiera pierwsze sprawozdanie z postępów w realizacji inicjatywy „Szanse dla młodzieży” oraz zachętę do wyrażenia opinii w sprawie nowych ram jakości staży. Rada podjęła problem bezrobocia wśród młodzieży i jej włączenia społecznego, przyjmując rezolucję pt. „Aktywne włączanie młodzieży: walka z bezrobociem i ubóstwem”⁽¹¹⁾ oraz konkluzje w sprawie promowania zatrudnienia młodzieży w celu realizacji założeń strategii „Europa 2020”⁽¹²⁾.

Komisja stara się również usuwać przeszkody utrudniające obywatelom UE, w tym młodzieży, egzekwowanie przysługujących im praw, zwłaszcza swobody przemieszczania się w obrębie UE, np. w celu podjęcia wolontariatu, studiów lub pracy.

Działania mające zwiększyć zatrudnialność, mobilność edukacyjną oraz zaangażowanie młodych ludzi są wspierane w ramach obecnych programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”, które w 2014 r. zostaną zastąpione nowym programem UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu.

4. PIERWSZY CYKL ODNOWIONYCH RAM (2010–2012)

Prawie wszystkie państwa członkowskie twierdzą, że odnowione ramy przysłużyły się priorytetom obowiązującym na szczeblu krajowym; kilka państw członkowskich podkreśla bezpośrednią skuteczność tych ram. Litwa twierdzi na przykład, że ramy wykorzystano jako wytyczne przy opracowywaniu krajowego programu polityki młodzieżowej; Austria informuje, że zacieśniono powiązania między polityką młodzieżową a politykami rynku pracy, natomiast we Wspólnocie Flamandzkiej w Belgii jeszcze bardziej pogłębił dialog z młodzieżą.

⁽¹⁾ COM(2010) 477.

⁽²⁾ COM(2010) 682.

⁽³⁾ COM(2010) 758.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 326 z 3.12.2010, s. 9.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 135 z 26.5.2010, s. 2.

⁽⁶⁾ COM(2011) 815.

⁽⁷⁾ COM(2012) 299.

⁽⁸⁾ COM(2011) 933.

⁽⁹⁾ Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Łotwa, Portugalia, Słowacja i Włochy.

⁽¹⁰⁾ COM(2012) 173, SWD(2012)98, SWD(2012)99.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 137 z 27.5.2010, s. 1.

⁽¹²⁾ Dok. 11838/11.

W odnowionych ramach opowiedziano się za podejściem międzysektorowym na wszystkich szczeblach przy realizacji ram polityki młodzieżowej. Większość państw członkowskich informuje, że istnieje krajowa strategia lub międzysektorowy plan na rzecz młodzieży. We wszystkich państwach członkowskich (z wyjątkiem dwóch) działa międzysektorowa grupa robocza do spraw młodzieży lub inny zinstytucjonalizowany mechanizm. Choć niektóre krajowe sprawozdania na temat młodzieży mogą służyć za wzorzec, wspomniane grupy często składają się z różnych podmiotów i stron działających w kwestiach młodzieży w sensie ścisłym – brakuje zaś zaangażowania ze strony innych resortów lub jest ono niewielkie, co ogranicza międzysektorowy charakter grup.

W związku z tym zaleca się, by Komisja i państwa członkowskie jeszcze bardziej skupiły się na rozwijaniu współpracy międzysektorowej, zwłaszcza po to, by zbadać, jak można skorzystać z podejść i metod z zakresu polityki młodzieżowej i pracy z młodzieżą w innych stosownych sektorach. Należy wspierać tworzenie nowych partnerstw międzysektorowych oraz opracowywanie wspólnych projektów i inicjatyw w sektorze młodzieżowym.

Wsparciem działań w wielu obszarach jest praca z młodzieżą. Większość państw członkowskich zgłasza, że podjęła działania uznające, wspierające i rozwijające tę pracę – zgodnie z rezolucją Rady na temat pracy z młodzieżą⁽¹⁾. W lipcu 2010 r., za prezydencji belgijskiej, odbyła się Europejska Konwencja w sprawie Pracy z Młodzieżą, która zgromadziła osoby kształtujące politykę i przedstawiciele młodzieży z całej Europy; wynikiem jej prac była deklaracja, w której przedstawiono priorytety i działania w zakresie pracy z młodzieżą na najbliższe lata.

4.1. Realizacja działań w ośmiu obszarach

W odnowionych ramach zaproponowano inicjatywy, którymi powinny się zająć państwa członkowskie lub Komisja w każdym z obszarów. Poniżej przedstawiono przegląd środków podjętych na szczeblu UE i środków zgłoszonych przez państwa członkowskie, dotyczących cyklu roboczego 2010–2012⁽²⁾.

Kształcenie i szkolenie

Komisja i państwa członkowskie działają wspólnie na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia w kontekście ram „ET 2020”⁽³⁾. W związku z tym Rada – chcąc odpowiedzieć na komunikat Komisji z 2011 r., w którym zaprezentowano strategię modernizacji europejskich systemów szkolnictwa wyższego – przyjęła stosowne konkluzje⁽⁴⁾, Komisja zaś przygotowuje inicjatywę pt. „Nowe podejście do edukacji: inwestowanie w umiejętności na rzecz lepszych wyników społeczno-gospodarczych”, która ma zostać zainaugurowana pod koniec 2012 r. i wspierać opracowywanie polityki dotyczącej umiejętności i kompetencji.

W odnowionych ramach skupiono się głównie na uczeniu się pozaformalnym i nieformalnym jako na narzędziu uzupełniającym, służącym nabywaniu umiejętności przekrojowych⁽⁵⁾, bardzo cenionych na rynku pracy⁽⁶⁾. We wrześniu 2012 r. Komisja przedstawiła projekt zalecenia Rady w sprawie uznawania i walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego⁽⁷⁾, pracuje również nad narzędziami ułatwiającymi rejestrowanie umiejętności nabytych w toku uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

Zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie aktywnie wspierają organizacje młodzieżowe, które odgrywają istotną rolę jako fora uczenia się pozaformalnego. Wiele państw członkowskich⁽⁸⁾ zwraca uwagę na rolę pracy z młodzieżą w docieraniu do osób wcześniej kończących naukę i w ułatwianiu im powrotu do edukacji lub pracy. W tym kontekście państwa członkowskie podjęły niedawno działania informacyjne w zakresie możliwości uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz sprzyjające uznawaniu efektów uczenia się na szczeblu krajowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 327 z 4.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ Działania w poszczególnych obszarach strategii bardziej szczegółowo opisano w dokumencie roboczym służb Komisji dołączonym do komunikatu.

⁽³⁾ Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 372 z 20.12.2011; COM(2011) 567.

⁽⁵⁾ Zob. również ramy kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 394 z 30.12.2006).

⁽⁶⁾ Badanie Eurobarometru „Postawy pracodawców odnośnie do umiejętności”.

⁽⁷⁾ COM(2012) 485, 5.9.2012.

⁽⁸⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 14.

Zatrudnienie i przedsiębiorczość

Zatrudnienie młodzieży było ogólnym priorytetem tematycznym pierwszego zespołu trzech prezydencji po wejściu w życie odnowionych ram. W tym okresie Rada przyjęła rezolucje na temat aktywnego włączania młodzieży⁽¹⁾ oraz roli pracy z młodzieżą w promowaniu zatrudnialności młodych ludzi.

Jak wynika z krajowych sprawozdań na temat młodzieży, kilka państw członkowskich zmieniło krajowe prawo pracy lub wprowadziło zachęty podatkowe, aby zwiększyć dostępność rynku pracy dla młodzieży. Rozwiązania te są często łączone z programami umożliwiającymi młodym ludziom uzyskanie doświadczenia zawodowego, w tym za granicą. Wiele młodych osób korzysta z doradztwa oferowanego przez instytucje edukacyjne, służby zatrudnienia lub służby informacyjne dla młodzieży. Wiele krajów zapewnia młodzieży bezrobotnej lub młodzieży w trudnej sytuacji ukierunkowane wsparcie, kursy, doradztwo lub praktykę zawodową. Elementem edukacji formalnej często są staże, a kilka krajów posiada dwutorową ścieżkę edukacyjną, łączącą nauczanie w klasie z przyuczaniem do zawodu⁽²⁾.

Pierwszy cykl usystematyzowanego dialogu również koncentrował się na zatrudnieniu młodzieży. Młodzi ludzie zaproponowali też podjęcie konkretnych działań, co następnie uwzględniono w rezolucji Rady⁽³⁾ akcentującej potrzebę dostępu do informacji o rynku pracy, uczenia się pozaformalnego, dobrych jakościowo ram staży, skoncentrowania się na modelu elastycznego rynku pracy i bezpieczeństwa socjalnego (*flexicurity*) oraz równego dostępu do mobilności. Zalecenia te oraz sprawdzone rozwiązania z państw członkowskich uwzględniono w kolejnych inicjatywach Komisji, takich jak projekt zalecenia w sprawie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz w szerszym kontekście inicjatywy „Szanse dla młodzieży”.

W większości państw europejskich coraz silniej promuje się edukację w zakresie przedsiębiorczości. Do tej pory osiem państw wprowadziło specjalne strategie w tym zakresie, a 13 kolejnych uwzględniło te kwestie w krajowych strategiach na rzecz uczenia się przez całe życie, młodzieży lub wzrostu gospodarczego⁽⁴⁾.

Na szczelbłu UE kwestię przedsiębiorczości młodzieży wyeksponowano podczas Europejskiego Tygodnia Młodzieży, propagując znaczenie umiejętności w tym zakresie i wskazując własną działalność gospodarczą jako możliwą ścieżkę kariery zawodowej. Podejmuje się również obecnie szereg działań w celu wspierania nauczania przedsiębiorczości na wszystkich poziomach edukacji.

Zaleca się, by państwa członkowskie i Komisja nadal wspólnie starały się walczyć z bezrobociem młodzieży i dalej rozwijały międzysektorowe inicjatywy w tym obszarze.

Zdrowie i dobra kondycja

Szereg inicjatyw zdrowotnych podejmowanych na szczelbłu UE koncentruje się w szczególności na osobach młodych – są to inicjatywy mające przeciwdziałać paleniu tytoniu, problemom związanym z alkoholem, otyłości i stosowaniu narkotyków oraz inicjatywy dotyczące żywienia.

Wszystkie państwa członkowskie (z wyjątkiem dwóch) zgłosiły, że podjęły konkretne działania w następstwie rezolucji Rady w sprawie zdrowia i dobrej kondycji młodych ludzi⁽⁵⁾. Wiele państw członkowskich⁽⁶⁾ wspomina o inicjatywach koncentrujących się na konkretnych zagadnieniach, takich jak alkohol, tytoń lub zdrowe żywienie, lub podkreśla wartość wzajemnego uczenia się od rówieśników o zdrowym stylu życia.

Włączenie społeczne

Inicjatywy UE służące zwalczaniu bezrobocia młodych ludzi w istotnym stopniu przyczyniają się również do ich włączenia społecznego. Większość państw członkowskich⁽⁷⁾ poświęciła też młodzieży szczególną uwagę podczas Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym (rok 2010). Inicjatywy te zwracają uwagę na konieczność zwalczania ubóstwa począwszy od wczesnych lat, aby przerwać cykl jego dziedziczenia.

⁽¹⁾ Dz.U. C 137 z 27.5.2010, s. 1.

⁽²⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 27.

⁽³⁾ Dz.U. C 164 z 2.6.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ „Entrepreneurship Education at School in Europe” (Kształcenie w zakresie przedsiębiorczości w europejskich szkołach), Komisja Europejska, 2012.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 57.

⁽⁷⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 51.

Liczne państwa członkowskie ⁽¹⁾ potwierdzają duże znaczenie międzysektorowego podejścia do włączenia społecznego, wiążąc tę kwestię np. z polityką edukacyjną, zatrudnieniową lub zdrowotną. Wiele państw zgłasza istnienie specjalistycznych programów szkoleń dla osób pracujących z młodzieżą, liderów młodzieżowych i młodych ludzi. Programy te mają służyć rozwijaniu świadomości międzykulturowej i zwalczaniu uprzedzeń. Szereg państw członkowskich ⁽²⁾ podało przykłady działań wspierających młodzież w zakresie mieszkalnictwa.

W związku z tym zaleca się państwom członkowskim, by opublikowały sprawozdania – oparte na wiedzy i dowodach – na temat sytuacji społecznej młodych ludzi i warunków ich życia. W tym względzie można by zachęcić państwa członkowskie także do przeciwdziałania – za pomocą współpracy międzysektorowej – zjawisku dziedziczenia ubóstwa i wykluczenia.

Zaangażowanie

Zaangażowanie młodzieży jest w ostatnich latach ważnym i eksponowanym elementem programu politycznego UE na rzecz młodzieży. Zaangażowanie jest kluczowym elementem polityki na rzecz młodzieży we wszystkich państwach członkowskich. Prowadzonych jest wiele działań, obejmujących m.in. rozwój struktur mających angażować młodych ludzi w podejmowanie decyzji oraz weryfikowanie jakości mechanizmów partycypacyjnych. Podjęto także działania mające promować jeszcze większe zaangażowanie młodych ludzi, w tym opracowano stosowne materiały informacyjne i stworzono większe możliwości dialogu w internecie.

Rada potwierdziła swoje zaangażowanie w tej kwestii, uznając „uczestnictwo młodzieży w życiu demokratycznym” za ogólny priorytet drugiego zespołu trzech prezydencji (od połowy 2011 r. do 2012 r.) w dziedzinie współpracy na rzecz młodzieży, zgodnie z art. 165 TFUE. Przyjęła także rezolucję w sprawie nowych, skutecznych form uczestnictwa wszystkich młodych ludzi w życiu demokratycznym Europy ⁽³⁾. Coraz istotniejszym narzędziem angażowania młodych ludzi w procesy decyzyjne jest usystematyzowany dialog. We wszystkich państwach członkowskich powołano krajowe grupy robocze w celu organizowania konsultacji z młodymi ludźmi w kraju i przyczyniania się do debat na poziomie UE.

Komisja podjęła działania w celu dostarczenia solidniejszych podstaw merytorycznych w zakresie zaangażowania w postaci badania Eurobarometru dotyczącego inicjatywy „Mobilna młodzież” ⁽⁴⁾ oraz zaplanowanego badania na temat zmieniających się wzorców zaangażowania młodzieży. Zainicjowała również dwa procesy, które przyniosą rezultaty w najbliższym trzyletnim cyklu – chodzi mianowicie o przebudowanie Europejskiego Portalu Młodzieżowego ⁽⁵⁾ jako interaktywnej platformy zaangażowania w internecie oraz o kartę mobilnej młodzieży, która jeszcze bardziej miałaby ułatwić mobilność i zaangażowanie młodzieży dzięki zachętom, informacji i wsparciu.

Zaangażowanie młodzieży w życie polityczne przyjmuje coraz nowsze formy: podpisuje ona petycje oraz publikuje oświadczenia w internecie i w mediach społecznościowych itp.

W związku z powyższym państwa członkowskie i Komisja powinny stwierdzić, jakie formy zaangażowania odpowiadają młodym ludziom, i zapewnić im różnorodne rodzaje wsparcia.

Wolontariat

Państwa członkowskie i Komisja współdziałają w ramach grupy ekspertów w celu realizacji zalecenia w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej ⁽⁶⁾. Prawie połowa państw członkowskich ⁽⁷⁾ zgłasza, że w następstwie tego zalecenia podniosła poziom wiedzy o istniejących możliwościach mobilności młodych wolontariuszy. Oprócz wolontariatu europejskiego, zgodnie z informacjami podanymi przez państwa członkowskie, w szeregu z nich istnieją dwustronne lub wielostronne programy wymiany.

Kilka państw członkowskich ⁽⁸⁾ zgłasza, że stworzyło krajowe programy wolontariatu lub nową służbę obywatelską. Wiele państw członkowskich informuje, że ważną, jeżeli nie główną metodą odbycia wolontariatu w innym kraju jest program „Młodzież w działaniu”, a zwłaszcza wolontariat europejski. Szereg

⁽¹⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 45.

⁽²⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 47.

⁽³⁾ Dz.U. C 169 z 9.6.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ „Mobilna młodzież” – sprawozdania analityczne, badana grupa w wieku od 15 do 30 lat.

⁽⁵⁾ <http://europa.eu/youth>.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 8.

⁽⁷⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 75.

⁽⁸⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 69.

państw członkowskich realizuje dwu- lub wielostronne programy wymiany. W wielu krajach wolontariat jest elementem szerszych strategii i programów finansowania na rzecz młodzieży mających zapobiegać wykluczeniu.

Państwa członkowskie aktywnie dążą do tego, by wartość doświadczeń płynących z wolontariatu była należycie uznawana, np. poprzez certyfikat Youthpass, a tym samym pomocna na rynku pracy i ciesząca się uznaniem społecznym. Wiele państw członkowskich stosuje także podejście strategiczne do promowania wolontariatu młodzieży, np. aby osiągnąć cele społeczne. W ramach Europejskiego Roku Wolontariatu (2011) młodzież i organizacje młodzieżowe starały się podkreślać jego młodzieżowy wymiar.

Ponieważ ogólne dane wskazują, że do wolontariatu ponadgranicznego przystępuje wciąż niezbyt wielu młodych Europejczyków, państwa członkowskie są proszone o przyjrzenie się potencjalnym przeszkodom w tym względzie i o rozważenie ewentualnych działań/środków zaradczych⁽¹⁾.

Kultura i kreatywność

Państwa członkowskie i Komisja ściśle współpracują w tytułowej dziedzinie w ramach europejskiego planu działań na rzecz kultury⁽²⁾. Rada w licznych konkluzjach zwracała uwagę na znaczenie kreatywności i kultury oraz rolę młodych ludzi⁽³⁾. W badaniu z 2010 r. na temat dostępu młodych ludzi w Europie do kultury⁽⁴⁾, opublikowanym w kontekście odnowionych ram, przedstawiono sprawdzone rozwiązania i zaproponowano sposoby przezwycięzania takich przeszkód, jak koszty czy odległość.

Choć państwa członkowskie są świadome związków między kulturą i kreatywnością a polityką młodzieżową, podawane w krajowych sprawozdaniach na temat młodzieży przykłady działań w tym obszarze są nieliczne.

Młodzież i świat

W ramach partnerstwa z Radą Europy na rzecz młodzieży Komisja uczestniczyła w sympoziach na wysokim szczeblu poświęconych polityce młodzieżowej, zorganizowanych w krajach sąsiadujących z Unią na wschodzie i południu⁽⁵⁾. Rada przyjęła konkluzje w sprawie wschodniego wymiaru zaangażowania młodzieży⁽⁶⁾, które miały służyć dotarciu do krajów Europy Wschodniej i Kaukazu. Ponadto podjęto decyzję o stworzeniu „Młodzieżowego Okna Partnerstwa Wschodniego” w celu zwiększenia skali finansowania partnerstw i współpracy młodzieży w ramach programu „Młodzież w działaniu”. W 2011 r. zorganizowano działania w Europie i Chinach w ramach Roku Młodzieży UE-Chiny. Komisja przyczyniła się również do organizacji Roku Młodzieży ONZ i zorganizowanego w jego ramach szczytu w Meksyku w 2011 r. Współorganizowała także dwie konferencje polityczne w ramach dwustronnej umowy o współpracy z Kanadą.

Państwa członkowskie informują, że prowadziły działania w tym zakresie już przed 2010 r., i nadal mają świadomość znaczenia tego obszaru. Prawie połowa państw członkowskich⁽⁷⁾ zgłasza, że uwzględniła tę kwestię w programach nauczania lub w strategiach na rzecz młodzieży. Większość państw członkowskich oferuje młodym ludziom możliwości wymiany poglądów na tematy o znaczeniu globalnym z osobami kształtującymi politykę.

4.2. Narzędzia realizacji

W celu realizacji działań w ośmiu wymienionych powyżej obszarach w kontekście odnowionych ram wykorzystuje się zestaw specjalnie stworzonych narzędzi. Poniżej przedstawiono ocenę, na ile skutecznie narzędzia te są wykorzystywane do osiągnięcia ogólnych celów strategii. Podstawą była ocena Komisji i uwagi zawarte w sprawozdaniach krajowych przedstawionych przez państwa członkowskie.

⁽¹⁾ Zalecenie Rady z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej (Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 8).

⁽²⁾ Dz.U. C 287 z 29.11.2007, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 326 z 3.12.2010, s. 2; Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 19; Dz.U. C 169 z 15.6.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Interarts, EACEA/2008/01.

⁽⁵⁾ Szarm el-Szejk (2010), Odessa (2011), Tbilisi (2012), Tunis (2012).

⁽⁶⁾ Dz.U. C 372 z 20.12.2011, s. 10.

⁽⁷⁾ Dok. 13707/12 ADD 1, s. 86.

Tworzenie polityki opartej na dowodach

W następstwie odnowionych ram Komisja – wraz z ekspertami wyznaczonymi przez państwa członkowskie i przedstawiciele młodzieży – opracowała zestaw wskaźników młodzieżowych UE, który następnie został opublikowany w 2011 r. ⁽¹⁾. Składa się on z 40 wskaźników obejmujących wszystkie osiem obszarów działań.

W pierwszym cyklu roboczym realizowanym w kontekście odnowionych ram Komisja przeprowadziła dwa badania ⁽²⁾ oraz wykonała badanie Eurobarometru Flash dotyczące młodzieży. Do udoskonalenia bazy dowodowej w dziedzinie polityki młodzieżowej w Europie przyczyniło się też partnerstwo UE i Rady Europy na rzecz młodzieży – poprzez Europejskie Centrum Wiedzy o Polityce Młodzieżowej oraz jego krajowych przedstawicieli, a także Zespół Naukowców Prowadzących Badania nad Europejską Młodzieżą.

Wzajemne uczenie się

W kontekście odnowionych ram wiele różnorodnych wydarzeń przyczyniło się do wzajemnego uczenia się, w tym działania z zakresu partnerskiego uczenia się, konferencje i seminaria, fora wysokiego szczebla oraz praca grup eksperckich, a także badania i analizy.

Możliwa była nie tylko wymiana doświadczeń podczas konferencji i posiedzeń dyrektorów generalnych ds. młodzieży; badanie Komisji ⁽³⁾ wykazało, że opracowanie wskaźników młodzieżowych UE nie tylko pozytywnie wpłynęło na uznanie i widoczność polityki młodzieżowej, lecz także doprowadziło do korzystnych zmian w państwach członkowskich, zarówno jeśli chodzi o współpracę międzysektorową, jak i o stosowanie podejścia opartego na dowodach. Grupy eksperckie składające się z krajowych przedstawicieli mogą zweryfikować zestaw wskaźników i wdrożyć zalecenie Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w UE. Wzajemne uczenie się przybrało również konkretną formę partnerskiego uczenia się z zakresu współpracy międzysektorowej ⁽⁴⁾.

W maju 2012 r. utworzono nową grupę ekspercką ds. partnerskiego uczenia się w dziedzinie „kreatywności i innowacyjności młodych ludzi oraz umiejętności, istotnych z punktu widzenia zatrudnialności, nabywanych w drodze uczenia się pozaformalnego i nieformalnego” ⁽⁵⁾. To użyteczny sposób, by móc jeszcze skuteczniej uczyć się od siebie nawzajem w bardziej usystematyzowanym sposób w kontekście otwartej metody koordynacji w dziedzinie współpracy na rzecz młodzieży.

Zaleca się, by dalej rozwijać koordynację działań z zakresu partnerskiego uczenia się. Komisja i państwa członkowskie powinny się zastanowić, w jaki sposób można by lepiej wykorzystać dane i przykłady sprawdzonych rozwiązań z państw członkowskich, by w przyszłości uczenie się od siebie nawzajem przebiegało jeszcze sprawniej.

Regularne sprawozdania z postępów prac, rozpowszechnianie wyników i monitorowanie

Na potrzeby niniejszego sprawozdania Komisja opracowała kwestionariusz internetowy dotyczący konkretnych ścieżek działań, o których mowa w odnowionych ramach. Pozwoliło to dokonać oceny porównawczej krajowych sprawozdań na temat młodzieży, przedstawionych przez wszystkie państwa członkowskie oraz Norwegię, Szwajcarię, Czarnogórę i Chorwację ⁽⁶⁾. Własny wkład wniosło również Europejskie Forum Młodzieży, platforma reprezentująca międzynarodowe młodzieżowe organizacje pozarządowe oraz krajowe rady młodzieży.

Poza dokumentem roboczym służb Komisji załączonym do sprawozdania UE na temat młodzieży na stronach internetowych Komisji opublikowano wszystkie krajowe sprawozdania na temat młodzieży. Sprawozdanie to należy odpowiednio rozpowszechnić na szczeblu krajowym w państwach członkowskich. Będzie to zgodne z odnowionymi ramami, w których wezwano do szerokiego rozpowszechniania wyników działań sprawozdawczych.

⁽¹⁾ SEC(2011) 401.

⁽²⁾ Badania dotyczące dostępu młodzieży do kultury (InterARTS, 2010) i uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym (London School of Economics, 2012).

⁽³⁾ *Assessing practices for using indicators in fields related to youth* (Ocena stosowania wskaźników w dziedzinach związanych z młodzieżą). Sprawozdanie końcowe dla Komisji Europejskiej, Dykcja Generalna do spraw Edukacji i Kultury (Ecorys, 2011).

⁽⁴⁾ Działanie to zorganizowano w ramach prezydencji hiszpańskiej.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 169 z 15.6.2012, s. 1.

⁽⁶⁾ Te cztery państwa spoza UE odpowiedziały na zaproszenie Komisji, skierowane do państw kandydujących oraz do państw EFTA, by dobrowolnie przedstawić krajowe sprawozdania dotyczące młodzieży. Każda z trzech wspólnot językowych Belgii przedstawiła osobny dokument.

Komisja i państwa członkowskie powinny się zastanowić, w jaki sposób można by lepiej wykorzystać wskaźniki, dane i przykłady sprawdzonych rozwiązań z państw członkowskich, by w przyszłości opracowywać bardziej wyczerpujące unijne sprawozdania na temat młodzieży.

Usystematyzowany dialog z młodymi ludźmi i organizacjami młodzieżowymi

Usystematyzowany dialog z młodymi ludźmi stanowi dobrą okazję ku temu, by osoby kształtujące politykę na poziomie krajowym oraz młodzież mogli zasięgnąć swoich opinii, uczyć się od siebie nawzajem i dzielić się doświadczeniami z zakresu współpracy na rzecz młodzieży. Co pół roku państwo sprawujące prezydencję organizuje z pomocą Komisji unijną konferencję młodzieżową. Na takiej konferencji spotykają się młodzi ludzie i osoby kształtujące politykę z całej UE w celu omówienia wyników usystematyzowanego dialogu i opracowania wspólnych zaleceń, które następnie są uwzględniane w procesie przygotowywania rezolucji lub konkluzji Rady.

Już na początku pierwszego cyklu we wszystkich państwach członkowskich powołano krajowe grupy robocze do spraw usystematyzowanego dialogu z młodzieżą. Usystematyzowany dialog – rozbudowana, formalna metoda konsultacji z młodzieżą – przybrał dynamiczną formę i stał się integralną częścią tworzenia polityki młodzieżowej. Konsultacje w ramach prac pierwszego zespołu trzech prezydencji (2010–2011) przyniosły wyniki w postaci wartościowych zaleceń w najbardziej palących kwestiach związanych z zatrudnieniem, uzgodnionych wspólnie przez osoby kształtujące politykę młodzieżową oraz młodych ludzi.

W 2011 r. rozpoczął się drugi cykl usystematyzowanego dialogu, którego tematem było zaangażowanie młodzieży. Włączyło się w niego wielu liderów młodzieżowych i wielu młodych ludzi.

Aby konsultacje i ich monitorowanie przebiegały sprawniej, należy – zależnie od tematycznego priorytetu usystematyzowanego dialogu – propagować uczestnictwo innych ekspertów szczebla lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego w krajowych grupach roboczych. Ponadto wyniki usystematyzowanego dialogu należy rozpowszechniać wśród zainteresowanych stron z różnych sektorów. W przedmiotowym procesie jasna rola powinna przyspaść naukowcom prowadzącym badania nad młodzieżą.

Należy zwiększyć rolę unijnej konferencji młodzieżowej jako forum usystematyzowanego dialogu między wszystkimi młodymi ludźmi, organizacjami młodzieżowymi oraz osobami kształtującymi politykę. Konferencje te miałyby służyć osiągnięciu wymiernych efektów politycznych. W miarę możliwości należy propagować uczestnictwo naukowców prowadzących badania nad młodzieżą.

Mobilizacja programów UE

Głównym narzędziem wsparcia odnowionych ram jest program „Młodzież w działaniu”. Wraz z programem „Uczenie się przez całe życie” przyczynił się on do mobilności edukacyjnej młodych ludzi. Koncentruje się on na działaniach z zakresu uczenia się pozaformalnego dla młodych ludzi, osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych. Zgodnie z odnowionymi ramami program promuje wśród młodych ludzi poczucie obywatelstwa i solidarność oraz kładzie nacisk na pracę z młodzieżą, wolontariat i działania obywatelskie, jako działania sprzyjające nabywaniu umiejętności przekrojowych. W latach 2010 i 2011 w programie uczestniczyło odpowiednio ok. 150 000 i 185 000 osób, a więc znacznie więcej niż na początku obowiązywania programu (111 000 uczestników w 2007 r.).

Prawie wszystkie państwa członkowskie zadeklarowały, że korzystały z innych źródeł finansowania udostępnianych przez UE, takich jak Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego lub PROGRESS, w celu integracji młodych ludzi na rynku pracy. Korzystano także z funduszy spójności, by wspierać aktywność obywatelską młodych ludzi, ich zaangażowanie i rozwój umiejętności.

Zaleca się, by program „Młodzież w działaniu” oraz przyszły unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu wspierały realizację odnowionych ram – bez uszczerbku dla negocjacji w sprawie przyszłych wieloletnich ram finansowych.

5. KOLEJNY CYKL ODNOWIONYCH RAM (2013–2015)

Silniejsze powiązanie odnowionych ram ze strategią „Europa 2020”

Zgodnie z rezolucją Rady w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży na każdy cykl roboczy ustala się priorytety tej współpracy w celu wsparcia działań w obszarach określonych w tych ramach. Priorytety na kolejny cykl mają być przyjmowane na podstawie bieżącego sprawozdania UE na temat młodzieży.

W pierwszym cyklu prezydencji UE skoncentrowały się na obszarach „zatrudnienie i przedsiębiorczość” oraz „zaangażowanie”. Odnowione ramy wraz z określonymi w nich obszarami działań obejmują szereg zagadnień dotyczących młodych ludzi w okresie przejściowym – jakkolwiek w różnym stopniu. Co ważniejsze, odnowione ramy uznają i wzmacniają wzajemne powiązania między tymi obszarami oraz między zaangażowanymi stronami w celu tworzenia skutecznych narzędzi umożliwiających koordynację polityki i osiągnięcie synergii.

Sprawozdanie UE na temat młodzieży i odpowiednie sprawozdania krajowe potwierdzają solidność i adekwatność odnowionych ram i ich dwóch ogólnych celów, którymi są: (i) stwarzanie większych, a przy tym równych szans wszystkim młodym ludziom w dziedzinie edukacji i na rynku pracy; oraz (ii) promowanie aktywności obywatelskiej, włączenia społecznego i solidarności wszystkich młodych ludzi. Oba te cele są zgodne ze strategią „Europa 2020”, roczną analizą wzrostu gospodarczego za 2012 r., programem „Mobilna młodzież” i inicjatywą „Szansy dla młodzieży”.

W priorytetach na kolejny cykl roboczy powinny znaleźć odzwierciedlenie obecne ogólne priorytety i działania prowadzone w ramach strategii „Europa 2020”. Ważnym punktem programu działań UE pozostanie zatrudnienie młodych ludzi. Opierając się na rocznej analizie wzrostu gospodarczego za 2012 r. i ewentualnych przeglądach priorytetów w ramach zaplanowanej rocznej analizy wzrostu gospodarczego za 2013 r., a także na inicjatywie „Szansy dla młodzieży”, państwa członkowskie powinny skoncentrować się na młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej, i w tym zakresie w pełni wykorzystywać dostępne finansowanie ze środków UE. Powinny one intensywniej starać się o zwiększenie dostępu młodych ludzi do pracy, przyuczania do zawodu i do staży oraz o poprawę ich zatrudnialności.

Komisja wspiera wysiłki państw członkowskich w ramach nowych inicjatyw UE, jak inicjatywa „Twoja pierwsza praca z EURES-em”, pomagająca młodym ludziom poszukiwać pracy za granicą, a także poprzez wspieranie tworzenia gwarancji dla młodzieży⁽¹⁾ oraz ram jakości staży. W tym względzie cenną rolę może odegrać praca z młodzieżą – wraz z instytucjami edukacyjnymi i służbami zatrudnienia. Komisja zwiększyła również możliwości mobilności edukacyjnej w ramach programów „Uczenie się przez całe życie”⁽²⁾ i „Młodzież w działaniu”⁽³⁾. Ponadto przekrojowe narzędzia opracowane w kontekście odnowionych ram mogą służyć stymulowaniu partnerstw pomiędzy różnymi podmiotami oferującymi młodym ludziom wsparcie w okresie przejściowym pod każdym kątem, np. między służbami zatrudnienia, instytucjami edukacyjnymi, instytucjami zajmującymi się pracą z młodzieżą, służbami socjalnymi, pracodawcami i samymi młodymi ludźmi.

Silniejsza współpraca w terenie może przynosić korzyści w postaci podejścia dopasowanego do konkretnych okoliczności, szczególnie dla młodych ludzi o bardziej skomplikowanej sytuacji życiowej bądź takich, do których trudniej dotrzeć konwencjonalnymi metodami. Odnowione ramy mogą też odegrać rolę w promowaniu i uznawaniu uczenia się pozaformalnego i nieformalnego poprzez pracę z młodzieżą i zachęcanie do uczestnictwa w organizacjach młodzieżowych jako sposobu nabywania umiejętności przekrojowych. Mogą tym samym przyczynić do zwiększenia synergii między różnymi postaciami uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego.

Sytuacja na rynku pracy i bezrobocie mają konsekwencje społeczne. Roczna analiza wzrostu gospodarczego za 2012 r. wskazuje na wyraźny wzrost liczby osób zagrożonych ubóstwem dochodowym, zwłaszcza wśród dzieci, oraz wykluczeniem społecznym, a w najskrajniejszych przypadkach także dotkliwymi problemami zdrowotnymi i bezdomnością. Coraz więcej młodych ludzi jest zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Młodzi ludzie są poważnie zagrożeni wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Wymierny cel strategii „Europa 2020” zakłada, że do 2020 r. należy ograniczyć liczbę ludności UE zagrożonej wykluczeniem społecznym bądź ubóstwem o 20 milionów lub o 25 %. Odsetek młodych osób znajdujących się w takiej sytuacji jest wyższy niż wśród ogółu ludności. W latach 2009–2010 wzrost ich liczby był znacznie wyższy niż dla ogółu ludności. Zagrożony jest także dobrostan młodych ludzi. Choć wysoki wskaźnik bezrobocia spowodował pojawienie się większej liczby rodzin o niskich dochodach oraz gospodarstw domowych bez osób pracujących, a młodzież okazała się najbardziej zagrożona ubóstwem i wykluczeniem społecznym,

⁽¹⁾ Komisja zamierza do końca 2012 r. przedstawić wniosek w sprawie zalecenia Rady dotyczącego wytycznych w sprawie stworzenia gwarancji dla młodzieży.

⁽²⁾ 130 000 staży w przedsiębiorstwach w innych krajach UE dla studentów i uczniów szkół zawodowych w 2012 r.

⁽³⁾ 10 000 młodych ludzi zyskało szansę mobilności w ramach wolontariatu europejskiego.

kryzys wpłynął też na zdrowie i dobrostan młodych ludzi. Bezrobocie, zubożenie, nieodpowiednie warunki mieszkaniowe oraz problemy rodzinne znacznie zwiększyły zagrożenie problemami związanymi ze zdrowiem psychicznym, takimi jak depresja, choroby alkoholowe czy samobójstwo. Ponieważ szkody dla zdrowia i dla dobrostanu często mogą być odczuwalne całe życie, szczególnie poważnie wpływają na młodzież.

Odnowione ramy mogą pomóc angażować wszystkich młodych ludzi w różne aspekty życia społecznego. Ramy odnoszą się do wielu rozmaitych wyzwań wiążących się z wykluczeniem, alienacją i wysiłkami młodych ludzi dążących do niezależnego i odpowiedzialnego życia. W najbliższych latach odnowione ramy powinny w coraz większym stopniu koncentrować się na włączeniu społecznym oraz zdrowiu i dobrostanie młodych ludzi. W tym celu powinny one jeszcze bardziej skupiać się na uczestnictwie w życiu demokratycznym i społecznym oraz oprzeć się na pracy z młodzieżą w celu rozwijania u młodych ludzi umiejętności życiowych, umożliwiania im ogólnego rozwoju osobistego oraz wypracowywania poczucia przynależności do społeczeństwa, w którym żyją.

Aby lepiej zareagować na przedstawione powyżej wyzwania, państwa członkowskie i Komisja powinny zastanowić się, jak dalej rozwijać wiedzę fachową i zwiększać dostępność sprawdzonych rozwiązań w dziedzinach, w których można by skorzystać z otwartej metody koordynacji w celu tworzenia wartości dodanej. Proponuje się, by tego typu współpraca dotyczyła konkretnych działań, którymi są włączenie społeczne oraz zdrowie i dobrostan młodych ludzi.

Postępy w realizacji strategii

We wszystkich obszarach polityki, które mają wpływ na młodzież, można jeszcze polepszyć współpracę międzysektorową. Państwa członkowskie i Komisja powinny dążyć do dalszego usprawniania współpracy międzysektorowej na szczeblu krajowym i europejskim. Należy podjąć dodatkowe wysiłki w celu wzmocnienia podstaw merytorycznych polityki młodzieżowej oraz rozpowszechniania sprawdzonych rozwiązań poprzez wzajemne uczenie się.

W ramach polityki młodzieżowej należy kontynuować dialog z młodymi ludźmi w celu pełnego zrozumienia stojących przed nimi wyzwań oraz ich oczekiwań pod adresem osób kształtujących politykę i podmiotów oferujących wsparcie. Usystematyzowany dialog z młodzieżą można rozwinąć poprzez dalszą ocenę samego tego procesu i jego wyników, opierając się na zaleceniach sformułowanych podczas Europejskiego Tygodnia Młodzieży i na wnioskach zawartych w niniejszym sprawozdaniu, dbając o szerszy skład krajowych grup roboczych oraz starając się, by osoby kształtujące politykę w większym stopniu brały pod uwagę zalecenia ze strony młodych ludzi.

Komisja będzie rozwijać inicjatywę w zakresie karty mobilnej młodzieży, aby ułatwić młodym ludziom poruszanie się po Europie. Będzie również starać się docierać do wszystkich młodych ludzi, szczególnie tych o mniejszych szansach, i usprawniać dialog z nimi za pomocą nowych interaktywnych narzędzi oferowanych przez Europejski Portal Młodzieżowy. W ramach polityki młodzieżowej rozpatrywane będą również działania sprzyjające rozwijaniu kreatywności i innowacyjności młodych ludzi przy jednoczesnych próbach rozwiązania problemów związanych z zatrudnieniem, zatrudnialnością i włączeniem społecznym ⁽¹⁾.

We wspieraniu tych inicjatyw szczególną rolę odegrają program „Młodzież w działaniu” oraz przyszły program UE dotyczący młodzieży oraz innych beneficjentów.

6. WNIOSKI

Realizacja pierwszego trzyletniego cyklu roboczego odnowionych ram, obejmującego lata 2010–2012, wykazała, że są to ramy trwałe, a jednocześnie elastyczne dla całego spektrum działań prowadzonych przez Komisję, państwa członkowskie i inne zaangażowane podmioty. Odnowione ramy, charakteryzujące się przekrojową i kompleksową perspektywą, zostały przyjęte z zainteresowaniem i stanowiły inspirację nie tylko dla państw członkowskich UE, lecz także dla państw spoza UE.

Odnowione ramy posłużyły do stworzenia powiązań między różnymi obszarami działań, takimi jak zatrudnienie i przedsiębiorczość, kształcenie i szkolenie oraz włączenie społeczne, w celu opracowania wieloaspektowych rozwiązań wspierających młodych ludzi. Okazało się to zasadne na przykład przy poszukiwaniu rozwiązań problemu wysokiego obecnie bezrobocia wśród młodzieży oraz sposobów wsparcia rosnącej liczby młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej. Praca z młodzieżą przyczynia się do rozwoju młodych ludzi i może wносить większy wkład we wszystkie obszary działań.

⁽¹⁾ Konkluzje Rady w sprawie pobudzania kreatywności i innowacyjności młodych ludzi (Dz.U. C 169 z 15.6.2012, s. 1).

Zasadnicze znaczenie w polityce młodzieżowej ma uczestnictwo młodych ludzi w życiu demokratycznym. Pogłębianie i poszerzanie dialogu z młodzieżą nie tylko sprzyja poprawie jakości i zwiększaniu legitymacji polityki młodzieżowej, lecz także zwiększa oczekiwania na namacalne skutki działań UE i jej państw członkowskich. UE powinna czynić wszystko, co w jej mocy, aby zachęcić młodych ludzi do uczestnictwa w kształtowaniu jej przyszłości, szczególnie w dziedzinach, które – jak wykazano podczas kolejnych konsultacji i badań opinii – są dla młodzieży najistotniejsze. W tym kontekście kluczową rolę odgrywają organizacje młodzieżowe i praca z młodzieżą.

Aby jeszcze wydatniej przyczynić się do realizacji strategii „Europa 2020”, w drugim trzyletnim cyklu roboczym odnowionych ram (2013–2015) należy przede wszystkim skupić się na wyzwaniach, które stanęły przed młodymi ludźmi w wyniku kryzysu. Należy w dalszym ciągu kłaść nacisk na zatrudnienie i przedsiębiorczość, poprawę dostępu do pracy, a także rozwój innowacyjności i kreatywności młodych ludzi. Należy także w coraz większym stopniu koncentrować się na włączeniu społecznym, zdrowiu i dobrostanie.

Do realizacji celów wskazanych w odnowionych ramach przyczynia się bieżący program „Młodzież w działaniu”. Powinien się do tego także przyczynić przyszły program UE dotyczący młodzieży.
